

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy héra I ker. Egy héra . I ker. 50 HLL.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolós szerkesztő:
III. MÓRIZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 48. szám.

Bánffy.

Piros Pünköszt rózsavirágos ünnepe után Bánffy politikai hitvallásáért a szegedi választó polgárok elé áll. Kiváncsian tekint a politikus Magyarország e választás színhelyére: Szegedre. Kiváncsian várja, ha vajjon a legmagyarabb s legértelmesebb városok e központja megértette-e, hogy Bánffy politikája mily óriási haladást jelent az önálló független Magyarország felé, hogy mily nagyjelentőségű kérdésekben irta Bánffy, a tunya, tompa kormánypolitikával szemben, a *nemzeti* haladást és *okos* fejlődést, merész becsületességgel kibontott zászlajára.

Mi annál is inkább szükségesnek találjuk, hogy foglalkozzunk e választás előtt Bánffyval, mert a mult esztendőben folytatott, de könnyelműen cserbenhagyott nemzeti küzdelmet akarjuk tulajdonképpen új oldaláról ide vetíteni.

Ma már mindenki, még a leghevesebb leszerelő is, tisztában van azszal, hogy a Kossuth Ferencz pártja soha meggondolatlanabb nem volt, mint mikor az erőszakosság csendőrszuronyos jegyében született, nevelt Tisza Istvánért abban hagyta az egész magyar nemzet megnemesítő lelkese-

désével kísért nemzeti küzdelmet. Mert ma már mindenki, még a legönfeladózóbb leszerelő is, világosan látja, hogy semmi néven nevezendő nemzeti katonai engedményt nem kapott az ország, sőt ma már befejezett tény, hogy a létszámfölemelés elejtéséről sem lehet szó. Mi, akik megdöbbenésünkben annak idején gyászjelentésben adtuk Debreczen magyarságának tudomására e politikai leszerelést, most elösmérjük, hogy még sem volt egészen hiába való a nemzeti küzdelem: Bánffy zászlót bontott!

És itt álljunk meg egy pillanatra! Végtelen kicsinyes megítélése Bánffy hatalmas politikai hitvallásának az a felfogás, hogy Bánffy zászlóbontása a Kossuth Ferencz pártjának rovására esett és esik. Végtelen kritikátlan ágaszkodás az a szóbeszéd, hogy Bánffyban meg nem bízhatunk.

Minden becsületes magyar politikus érzi és tudja, hogy a világ egy országában sincs a törvényhozóknak olyan nevetséges és szégyenletes szerepe, mint hazánkban. Mert önfeladózónak, fáradhatatlannak akkor kell lennie, ha arról van szó, hogy napról napra újabb áldozatot hozunk szerencsétlen hazánk Minotaurusának, ki négyszáz esztendő alatt olyan gyötrel-

meket szerzett Magyarországnak, melyért istennek csak egyetlen büntetése lehet igazságos: fölébreszti a négyszáz esztendő óta elzsibbasztott ősmagyar erőt s elpusztítja véle a földszinéről is Ausztriát!

A lefolyt nemzeti küzdelemből a nemzete jövőjén rajongással csüggő magyar lelkű politikusok ez ősmagyar erő ébredését érezték meg. Ezek közé tartozik elsősorban Bánffy is, ki magyar lélekből sarjadt s magyar levegőn magyar földre épített politikai hitvallással áll az elzsibbasztott ősmagyar erőt éllesztgetőinek lelkes és önzetlen táborába.

Ő azonban számot vet a jelen nyomoruságával is. Kormányra is vezethető politikát akar tehát; mely kormánypolitika azonban abban különbözik a Deák Ferencz bécsi kegyet leső törpe utódainak politikájától, hogy nemzeti, hogy magyar!

De Bánffy, ki több éven keresztül maga is csatlósa volt a bécsi, udvari politikának, kit a legnagyobb tisztelet és megbecsülés már csak azért is megillet, hogy ezt ő maga is nyíltan bevallotta, igen jól tudja, hogy az ő új, nemzeti politikai hitelvei csak úgy vezethetnek valamikor a kormány szerkezetéhez, ha erős, lelkesedett, ön-

A gyémántok.

A régi világnak romantikájában nagy szerepet játszottak a brigantikok kívül a csempészek, akik valóságos harcokat vívtak az országok határain s naponta százszor kockáztatták az életet, hogy a vámdíjjal megkárosítsák az államot. Ez a kereskedelem ma már alig lehetséges abban a régi formájában, hanem azért a csempészet nem szűnt meg; vidáman folyik tovább kicsiben és nagyban a határokon, csak hogy amig hajdan a nyers erő, a tör és fegyver volt a segítő-társa, addig ma a furfangos ész fífikáján alapszik ez az „üzlet”. A modern csempészet ma már oly tökélyre vitte, hogy ember legyen a talpán az, aki ezeknek a genialis csempészeknek az eszén tudja jár. Rendkívül érdekes könyv jelent meg nemrégén Liverpoolban, amely a furfang e művészetét ismerteti.

A csempészet árak közül leghálásabb a gyémánt. Parányi jószág ez, amely kényelmesen elfér a pólyásbaba tejüvegének kau-

csukcsövében, a vastag czipótalp hézagai közt, a cukorkadoboz csokoládé bombonjai közt, az elegánsan öltözött hölgy hajfürtei alatt, sőt az utas gyomrában is. A jó ég tudná felsorolni, hányféle alakban csempészetek be már gyémántot Angliába, amelyeket felfedeztek; hát még azok, amelyek fedezetlenül jutottak át a határon. A gyémántra óriási vámot vet ki Anglia s minthogy a csempészet ezek szerint valóban kifizeti magát, nem lehet csodálni, ha a hivatalos kimutatás szerint évente mintegy másfél millió értékű gyémántot koboznak el az angol kikötőkben a tetten ért csempészekről.

Ime egy nevezetes eset a furfang csempészetéből:

A mult év őszén történt, hogy az ostendei partról Angliába utazott egy feltűnően szép, fiatal hölgy. Az utlevele szerint párizsi énekesnő volt, akit szerződés várt Londonban. Három nagy láda kísérte utjában és egy komorna, aki csaknem behalt a rövid tengeri ut hánytatásaiba. Amikor a hajó kikötött az angol parton s kezdetét vette a

vámvizsgálat, a pénzcsozok egyike észrevette a párizsi színésznőnek arcán azt a bizonyos zavarodottságot, amiből szakértői szeme azt következtette, hogy a hölgy rejteget valamit.

— Nincs semmi elvámonni valóm — sietett kijelenteni a hölgy.

— Azt azonnal meglátjuk, felelte a vámvizsgáló s miután hiába kutatta át a három terjedelmes ládát, egy külön szobába vezette be a hölgyet és a komornáját, hogy tüzetesebb vizsgálat alá vegyék a személyüket is. Erre a célra női alkalmazottak állnak rendelkezésre, akiknek joguk van a legintimebb kutatásokra is. A vizsgálat azonban nem vezetett eredményre most sem s a hölgyeket szabadon kellett volna már bocsátani, hanem a gyanakvó vámőrök egyike sehogyan sem tudott belenyugodni abba, hogy éles szeme tévedett volna.

— Asszonyom, mondta a hölgynek, nekem biztos tudomásom van arról, hogy önnél nagy értékű csempészet tárgy van. Legyen szíves önként felfedni a titkát, mielőtt még részletesebb vizsgálatot indítok.

Schneider Mihály

sütő mester

Debreczen, Piacz-u. 62. szám.

A t. közönség tudomására hozom, hogy a **Lamprech** fele hírneves sütődében készül és nálam megrendelhető a pünkösdi ünnepekre: **onott kalács, kuglóf, diós- és mákos kifli**, melyhez tisztán kezelt friss vaj és tej, nemkülönben finom buzaliszt lesz felhasználva, mely utóbbiak kimérve nálam kaphatók. — Naponta friss sütemény a hírneves Lamprech-fele saját őrlésű lisztből; rozskenyér és házi kenyér. — Friss élesztő. — Mindezeket házhoz szállítva fők üzletben: Czegléd-utca Kardos-ház, Német-utca Mentze-ház, Csapé-utca Dobsord fele háznál kaphatók. — Számos megrendelést kér tisztelettel **Schneider Mihály** sütő mester.

feláldozó ellenzék áll a háta mögött, illetőleg Bécseszel szemben. Bánffy, ki jól ismerheti az uralkodóház gondolkodását, nagyon jól tudhatja bizonyára azt is, hogy erős forrongás előz meg a bécsi Burgban minden olyan politikai fordulást, mely a magyar nemzet erősödésére szolgál, hogy csak a magyar ellenállástól való félelem tétet velők olykor-olykor egy-egy lépést előre a magyarság érdekében.

Bánffynak tehát nem lehet célja, hogy a Kossuth Lajos nevével a magyar ellenállás igen terhes szerepére született függetlenségi pártot gyöngítse, ha használni akar nemzetének. Azt nem teheti! Nem is teszi. Őt egyenes útja a kormánypárt kerületeibe vezeti. Ott hódíthat nyílt, tiszta, becsületes, nemzeti s magyar programjával. Szeged választás alatt álló e kerülete mindig a kormányé volt. Ha azonban Szeged megérti Bánffyt: a fejlődés örök szükségességét, most nem marad azé!

És ha Bánffy ez utat járja végig, hamar eljut diadalához, mely diadal a magyar nemzet várandó nagy diadalának tagadhatatlanul értékes része marad.

És félre a kislelkű szóbeszéddel. Örvendjünk, ha labancz kuruczczá születik, sirjunk, ha kurucz labanczczá válik!

Gyökössy Endre.

Ráfizetnek az udvartartásra.

Tisza Pista a nemzet lovagiasságára hivatkozik.

Az igaz, hogy már alig lovagolunk, mert lovunk nincs. A hülyeségünkön lovalognak mások és hogy megtűrjük az ostort, a sarkantyuzást, kineveznek lovagiasnak. A kik eladtuk az öröklött lovat hámostul, szekerestül, ballagunk a szekérunton, hogy éljen legalább a hitünkben a ló: a lovas erények szimboluma.

Tisza István gróf apellált a nemzet lovagiasságára. Amely lovagiasság meg nem tűrheti, hogy királya, a ki jó is, a kit szeret is, ráfizessen az uralkodásra, a melynek

— Oh, hiszen ön már valóban nevetéses! — felelte a hölgy. — Tessék, vizsgáljon meg, ahol akar! . . . Ostoba!

A vámor, — egy szuró tekintetű, félfelmetes óriás — ekkor a hölgyre szegezte a tekintetét, amitől az egész valójában megrendült.

— Madame, érzi a szememet? érzi ezt a hatalmat a tekintetemben? . . . ne kényszerítsen arra, hogy hipnotikus erővel elaltassam s úgy vallassam ki! Csökönys tagadása nagy kellemetlenséget fog szerezni önnek . . .

A hölgy kezdte érezni a veszélyt, arca sápadt lett, egész teste remegett.

— Tudja ön, hogy két évi börtön vár önre? . . . folytatta előbbi hangján a kutató, nem véve le a tekintetét a hölgy szeméről. — Két évi börtön, amiegyértelmű a becstelenséggel! Ön meg lesz bélyegezve és még sem lesz haszna csempészésből. Vallja be a titkát s én megmentem a csalás következményeitől . . . Nos? Nem vall? . . . Hallgat?

Az a szuró tekintet rettenetes volt;

kötségei szaporodnak a korrallal, az udvari életmózes drágulásával,

Tehát nem fizetnek rá. Tehát a lovagias magyar nemzet nem tűrheti a ráfizetést. Helyes. De miért bugyborekol a lovagias érzület is olyan, mint a borban a gyöngy? Nem lehet-e például lovagias a magyar nemzet a lovagiattalul hitványan díjazott birákkal szemben? Nem lehet-e lovagias a vasutasokkal szemben, akik éppen csak azt akarják, hogy hivatalukra rá ne fizessenek. Nem lehet-e lovagias ama páriákkal szemben, akik foltozott köntösben, uri disszel koplalják végig az életet és gyönyörűségük állomásához: egy-egy hentesbolthoz csak kéthetenként érkeznek: nem lovagiaskodnak-e a kormány a dijnokkal szemben.

Ezt a lovagias frázist éppen gróf Tiszától nem vártuk. Az erős elme, az életnek szánt akarat lenézi ezeket a multból itt felejtett szó puffanásokat, a melyek rabul ejtik a műveletlen elmét, vagy a regényeken nevelt kedélyt, de a józan okoskodás mosolyog rajta.

Kiváltképpen illenek már egyszer a lovagiasság a nemzettel szemben, a mely nem lovagiasságot akar, hanem kenyeret. Vagy helyesebben lóhust.

Mert ime, eikövetkezeti a lóhús korszaka. A nagy nemzeti boldogságot beburkolhatjuk lótol származott paczalba és a versenyekben kidölt nemzeti büszkeségeink átídomulnak gastronomias csemegékké. Ki sejtí majd, hogy a szószal leöntött állat egykor nemcsak önmagát, hanem a mi érzületünket is képviselte. A lovagiasságot, a megható erények legmeghatóbbját. A mely ápolta tisztességünket a művelt külföld előtt. Igen, igen. Lovagiasság és művelt külföld. Ezért a két szóért czipeltünk mi törököt, tatárt, osztrákot, dobtunk ki milliókat, szenvedtünk vértanuságot. Józan magyar elme szerint nem is lovagiasságnak hívják a lovagiasságot, hanem számárságnak.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

[Az ünnepelőtti utolsó ülés.]

Ha van kedvök hozzá: piros pünköst napozhatnak a képviselő urak. Az ünnep előtt legyűrték az utolsó ülést. Perczel Dezső elnök az ülés elején bejelentette, hogy a felség előtt kifejezte a képviselőház háláját. Rákóczi halmvainak hazahozataláért. A király köszönettel vette a hódolatot és örömeinek is adott kifejezést, hogy a határozatot a képviselőház egyértelműen hozta meg.

a hölgy kezdett már ájuldozni a hatása alatt s a félelemtől. Egyszerre aztán kitépte kezét a vallatója kezéből és felkiáltott.

— Jól van, megadom magam! . . . Itt van a gyémánt?

Ezzel leült és hirtelen felemelte a szoknyáját, leoldotta a bal csipőjét, lehuzta a harisnyáját és a bámuló hivatalnok előtt leoldotta a bal lábszárát, amely térdén alul müláb volt. Ebben a mülábban 20 000 font sterling értékű ékszer, de főleg gyémánt és rubin volt elrejtve.

— Istenem, siránkozott a hölgy, ha már oly szerencsétlen vagyok, hogy egy bal eset következtében elvesztettem a testrészem, legalább hasznot hozok a bajomból!

Aztán bevallotta, hogy év óta minden két-három héten megtette az utat Európából Angliába s mülában a legkülönbözőbb holmit szállította át a határon. Egy antwerpeni csempészszövetkezet ügynöke ő, aki mint énekesnő utazik s évente mintegy százezer frankot keres ily módon. A czinkostársait azonban semmiféle szuggesztíóval nem akarta elárulni.

Amitják a királyt.

Rátkai László a Kossuth-párt nevében napirend előtt beszélt. A közös hadügyi kormány rendkívüli, százmillió kövételét hozta szóba, hogy ellene tiltakozzék.

Rákosi Viktor: Amitják a királyt!

Rátkai László: Tűrni tovább ezt nem lehet. Ugy a hadügyi mint a kü ügyi politika ellen tiltakoznia kell pártja nevében. A hadügyminiszter nem számol a nemzet anyagi erejével, külügyi politikánkban pedig cserben hagyott bennünket a hagyományos tisztán látás. Folytonosan rettegünk kell azon, hogy háboruba elegendünk. A külügyminiszter megfenyegette azt a Törökországot, a mely a magyar nemzet teljes rokonszenvét bírja. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Sohasem fogjuk elfeledni azt, a mit Törökország negyvennyolczban menekülteinkért tett. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Madarász József: Éljen Törökország!

Rátkai László: Az ilyen politika ellen óvást emel a függetlenségi párt. A hadügyi kormányzat pénzre pénzt követel, hogy a technikailag fejlessze a hadsereget. Pedig nem ezen dől el a dolog. Látjuk azt az orosz-japán harcztéren. A japán hadsereget harc-képessé tette a nemzeti lélek, a mely a közös hadseregből hiányzik. Az ellenzéknek minden alkotmányos fegyvert igénybe kell venni, hogy ilyen politikának gátat vessen. Tiltakozik az ilyen politika ellen pártja nevében, a mely itt kisebbség, de mégis a nemzetet képviseli. (Helyeslés a baloldalon.)

Nem szorult lezokéro.

Tisza István gróf miniszterelnök nem óhajt Rátkaival polemizálni, különösen itt a hadügyi költségekre nézve. Mentől többet foglalkozunk ezzel a kérdéssel, annál világosabbá válik. A mi az ágyubeszerzést illeti, ezek a költségek beszerezhetőkké válnak, a nélkül, hogy ez a költségvetést külön megterhelje. A 150 millió és nem 400 millió érik Magyarországra és ebből a költségvetésre külön teher nem hármlík. Rátkai kifejezete rokonszenvét a törökökkel szemben. És ebben nincs ellentét sem szóló, sem a nemzet, sem a külügyminiszter között. Mindannyian rokonszenvennel viseltetünk Törökország iránt. Jó barátai vagyunk s ezért kell, hogy hibáit ne hallgassuk el. Hivatkozik Rátkai a magyar delegáció elnökének beszédére is. A magyar delegáció elnöke Rátkaitól sem a hazafiságból, sem a törvények tudásából, sem a mi férfiaságát illeti lezokéro nem szorul. (Éljenzés a jobboldalon.)

Harmadszor való olvasásban elfogadták az 1884. évi IV. t. cz. által Szegeden felállított közép-tészeti tanács hatáskörének újabb meghosszabbításáról, a Wimpfen grótok főrendiházi tagságáról és a beruházásokról szóló törvényjavaslatot.

A quóta-bizottság megválasztása.

A miniszterelnök határozati javaslata következt a közösiügyi költségekhez való hozzájárulás arányának megállapítása végett 15 tagból álló országos bizottság kiküldetése iránt.

A határozati javaslatot vita nélkül elfogadták és az elnök indítványára nyomban megtették a névszerint való szavazást.

Kvótabizottsági tagokul megválasztottak: Andrassy Gyula gróf, Dániel Ernő báró, Falk Miksa, Hadik János gróf, Hegedüs Sándor, Hódossy Imre, Josipovich Géza, Láng Lajos, Neményi Ambrus, Buzáth Ferencz.

Szünet következett.

Segély a katolikus lelkeseknek.

Borzeviczy Albert közoktatásiügyi miniszter válaszolt Buzáth Ferencznek a katolikus lelkesek kongrua ügyében a minap tett interpellációjára. Szívesen járul hozzá, hogy ebben a kérdésben az aggodalmak eloszlattassanak. A multban követett eljárás nem változtat a jövőben is. A felhívás el-

küldése
dég egyi
bocsájtó
sok mári
tóságtól
tudvalev
folyamat
több seg
és így a
korona
a rende
egyházi
tézkedet
ságok a
felszólal
lyeslés

vaiaszo
ben. T
E
lentést.
konkré
függ, h
Ma dél
ház, h
beruhá

Vár

lőki v
ségéb
lasztó
tek. P
avatja
több
szágg
szinté
Házán
kocsil
Utköz
Feren
gyüle
ünne
selők
a pá
kör
széd.
disze
a kö
Nyak
8. N
dalos
latsá
felál
taka
kör

tudó
lózu
kör
tyás

falu
ség
me
lon
sze
del

ké
hi
na
le
to
3
cs
1
V
g

küldése az egyházi hatóságokhoz nem mindég egyidőben történt. Ez idén áprilisban bocsájtotta ki a felhívásokat és a folyósítások máris megindultak, panaszt egyházi hatóságtól nem kapott. A végleges rendezés tudvalevőleg nem történt még meg, hanem folyamatban van. Ezidén 100.000 koronával több segélyösszeget vett fel a költségvetésbe és így a katolikus lelkészek immár 800.000 korona segítségben részesülnek. Ohaja, hogy a rendezést siettesse és kijelenti, hogy az egyházi hatóságok ebben kezébe járnak. Intézkedett az iránt is, hogy az egyházi hatóságok a segélyre szoruló lelkészek névsorát felszólalás nélkül terjesszék fel ezentul. (Helyeslés a jobboldalon.)

A ház is tudomásul veszi a választ.

Boldog ünneplést.

Tallán Béla földmívelésügyi miniszter váiaszol Szederkényinek szabályozási ügyben. Tudomásul veszik.

Elnök a legközelebbi ülésről tesz jelentést. **Nincs abban a helyzetben, hogy erre konkrét előterjesztést tehessen**, mert ez attól függ, hogy mikor végeznek a delegációk. Ma délben egy órakor azonban összeül a ház, hogy átvegye a főrendiház üzenetét a beruházási javaslatról.

Ezzel az ülés véget ért.

Vármegyénk és közelvidéke.

Pártkör avatás Polgáron. A tiszalöki választókerület egyik legnagyobb községében, Tisza-Polgáron a függetlenségi választók pártkörüknek díszes hajlékot emeltek. Piros pünköszt első napján, e hó 22-én avatják fel helyiségüket, amely ünnepélyre több függetlenségi képviselő, a kerület országgyűlési képviselőjének a társaságában szintén leutazik Tisza-Polgárra. Nyék-Lád-Házán szállanak le a vonatról, hogy azután kocsikon tegyék meg az utat Tisza-Polgárra. Utközben megtekintik Ónodon II. Rákóczi Ferencz kastélyának, a híres ónodi országgyűlések helyiségein k romjait. A felavatási ünnepély műsora a következő: 2. A képviselők ünnepélyes fogadtatása. 3. Bevonulás a pártkör helyiségébe. 4. Hymnus. Éneklés a kör dalosegylete. 5. Közgyűlési megnyitó beszéd. Tartja: dr. Pap Zoltán képviselő és diszelnök. 6. Portel István pártelnök átveszi a kör helyiségeit. 7. Ünnepi beszéd. Tartja Nyakas Balázs ev. ref. lelkész. 8. Szavaltat. 9. Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos. Éneklés a dalosegylet. 10. Ebéd. 11. Este táncmulatság. A telek megszerzésében és az épület felállításában a fő érdem dr. Dékány Lajos takarékpénztári igazgatóé és Portel István a kör buzgó elnökéé.

Tiszapolgár zárlat alatt. Polgári tudósítónk írja, hogy Tiszapolgáron, a Hol-lózi puszta a jószágállományban száj és körömfájás fellépett. A miniszter Dely Mátyást rendelte ki állatorvosul.

Sertésvész Biharban. Berettyó Újfaluról értesít tudósítónk, hogy Darvas községben nagy aranyu sertésvész ütött ki, a mely máris megtizedelte a község sertésállományát. A járás szolgabírája, hogy a veszedelmes járványnak gátat vessen, elrendelte a zárlatot.

Nagygyakorlatok Belényes vidékén. Katonai körökből szivárog ki a hír, hogy a 39-ik gyalogezred idei nagygyakorlata Belényes vidékén fog lefolyni augusztus végén. A gyakorlaton a nagyváradi hadosztályhoz tartozó 37. nagyváradi, 39. debreczeni, 101. csabai és az aradi gyalogezredek, a 19-ik hadosztály tüzérezred s a 7-ik Vilmos huszárezred vesz részt. A hadgyakorlatok alatt a főhadiszállás Be-

lényesben lesz, a csapatok a környékbeli községekben lesznek elszállásolva. Belényes vidékén négy évvel ezelőtt volt legutóljára hadgyakorlat s a hadvezetőség akkor megállapította, hogy a telep harczászati czelokra különösen alkalmas. Az idej hadgyakorlatok tervét most dolgozzák Steinsberg altábornagy hadosztályparancsnok felügyeletével.

Mulatság Székelyhídon. Pünköszt másodnapján fényes mulatságot rendez a székelyhídi dalkör. A mulatság keretében dús program hangverseny is lesz, a melynek műsora a következő: Nyitány, előadja Szilágyi Géza zenekara; Népdaok, előadja a székelyhídi ifjusági dalkör; Keresd az Istent Ábrányi költeménye, szavalja Szeremley Zsigmond; Bihari kesergő, előadja Szilágyi Endre; Hát még mindig? népdal, előadja a dalkör; Ideges ember Gabányi monológja, előadja Banyá Albert; Kurucz nóták, éneklés Nedeczky István, kíséri Szilágyi Géza; A gárda indulója, előadja a dalkör. A mulatság iránt nagy az érdeklődés vidékszerző.

Világjáró 48-as honvéd.

Amerikából hazatért szabadsághős.

Idegen külsejű, dőlczeg termetű 80 esztendő felé haladó aggastyán érkezett a tengeren túlról Szegedre. Érdekes fehér Napoleon-szakálláról az átélt viharos évek, kalandok, küzdelmek minden bánata és szenvedése visszatükröződött. Szürke szemének megtört fénye regényes multról, nagy napokról beszélt. **Bartha** Alajosnak hívják, magyar származású, de a csehországi Táborban született. Onnan Magyarországra került s az 1848-iki önvédelmi harcz kitörése Szegeden talála.

Ekkor felcsapott honvédek s a szegedi 3-ik honvédszázalójánál Damjanich János kapitánysága alatt szolgált. Számos ütközetben vett részt. Ott volt Szenttamásnál, Pancsovánál és mindenütt hősiesszen harczolt a fiatal honvéd. Elsőbb a 3. honvéd-tüzekhez került. Küzdött Fehertemplomnál, résztvett a szolnoki csatában, ott volt Hatvannál, Tápióbicskénél és az isaszegi ütközetben súlyosan megsebesült 1849. július 2-án, mikor Görgey is sebet kapott. A fiatal honvéd ekkor már tiszthelyettesi rangig vitte fel.

A szabadságharcz leveretése után **Ujházy** kormánybiztossal együtt menekült Magyarországból s Amerika felé vette útját, hol előbb mint munkás, majd mint újság elárusító tengette életét.

Az öreg bujdosó hazajött Magyarországra. Anyanyelvét meglehetősen törten beszéli már, ami nem csoda, mert több mint félszázadon át a német és angol nyelvet használta. Katonai okmányai a bujdosás éve alatt elkallódtak. Most teljesen segély nélkül áll. Okmány hiányában két 48-as bajtársa igazolása szükségeltetik a honvédyug-dij folyósításához. Az öreg Bartha Alajos bajtársai már kevés kivétellel elköltöztek a másvilágra. De a hatóság Reizner Jánosnak „A régi Szeged” című művében ráakadt az öreg Bartha Alajos nevére azon 48-as honvédek névsorában, akiket Vass István honvédszázados toborzott össze önkéntesekből. Ennek a névsornak az eredetije a városi levéltárban van. Ez alapon kiállították részére az igazolást s az öreg Bartha Alajos honvéd-segélyért folyamodik a miniszteri umhoz.

Mi az újság?

Három nap alatt Amerikába.

Newyorkból azt a szenzációs hírt közlik, hogy egy amerikai gépész olyan, multiplex

propellert talált fel, melynek segítségével a hajók az Atlanti oceánt három nap alatt átszelhetik.

Büntetés helyett előléptetés. Amint megirtuk, a szegedi utász-kaszárnyában tizenhárom napi fogságra vetették **Serfőző** Sándor német-bogsáni járásbíró-sági irodatisztet, mivel az eltenőrzési szemlén így jelentkezett: „**jelen, pardon, hier!**” **Justch** Nándor 43. gyalogezredbeli főhadnagy követte el ezt a vitézi tettet, aminél egyébként már külön dolgokat is cselekedett **Justch** ur, a hős. Utczai csöcseléket megvendégtelt a korcsmában és magyarellenes dalokat énekeltetett velük. Emiatt előkelő helyről feljelentették a temesvári hadtestparancsnokságnál a főhadnagyt, aki ellen vizsgálatot indítottak és büntetésül — **szoron kívül kinevezték századosnak.**

Meggyilkolt járásorvos. Pilis-

Szentiván községben rózsáünnep volt f. hó 8-án. Résztvett azon dr. Májusz Béla járási orvos is. Ekkortájt kiment az udvarra, hol ösmeretlenek megtámadták és majd meg is szurták. Azóta az orvos senyvedt a sérülésben, aki most meg is halt. A boncolás megállapította, hogy a tüdőt is megsebezte a szurás. e miatt pusztult el az orvos. Miután az orvos nem jelentette az esetet, a nyomozáshoz csak most kezdetett a járásörmester. A meggyilkolt orvosról a környékbeliek csodás dolgokat beszélnek. A jó szívének, okosságának, ügyességének alig tudták párját. Az ősz édesanyját a rajongásig szerette s a rózsáünnepély után halálos sebével három napig nem fektet ágyba, csak hogy ne ijessze meg a gyöngye idegzetű öregasszonyt. Éppen ezeknél a tulajdonságainál fogva érthetetlennek tartja mindenki a meggyilkolását, azt hiszik tévedésnek lett az áldozata.

5000 korona egy fogért.

[Az énekesnő kártérítési pöre.]

Érdekes kártérítési pört akasztottak most egy budapesti kávéháztulajdonos nyakába. A kávé néhány évvel ezelőtt engedélyt kért és kapott is arra, hogy a kávéházi helyiségét estére, vagyis inkább éjjelre **caffe-chantau** tá alakíthassa át és ott artista-előadásokat tarthassanak. A kávé élt aztán a joggal és az artistanők egy részét — régi budapesti szokás szerint — olyan feltétel mellett alkalmazta, hogy ezek az előadás után nem távozhattak a helyiségből, hanem egész hajnalig segítségére kell állaniok az üzlettulajdonosnak és az érkező vendégeket vagy a kávéházban, vagy pedig ennek valamelyik szeparéjában mulattatni.

Mi sem természetesebb, mint az, hogy a vendégek közül számosan nem az előadás kedvéért látogatták a mulatót, vagy csak az előadás után jöttek, hogy aztán egyenesen besurranhassanak a mellékterembe, ahol a pinczér, akinek kitűnő ítélőképessége volt annak elbírálásához, hogy vajjon a vendég pénztárczája milyen állapotban van, a megfelelő médiumhoz nem azt a kérdést intézte, hogy hozhat-e teát, likört, kávé, hanem azt, hogy szolgálhat-e egy két bájos tündérrel?

Igy történt aztán, hogy egy vidéki ur-emberhez „beültették” Mici Fowler kisasszonyt, aki nem annyira művészetével, mint inkább szépségével, fess termetével, elegáns ruhával hatott. Az első fél órában az énekesnő és a vendég szép csöndben mulatozott. Elfogyasztottak két üveg pezsgőt, két imbiszt, egy csomó egyiptomi cigarettát, két feketét és négy pohár konyakot. A vidéki urnak jó kedve kerekedett, a pinczérnek két

korona borralalóval tudtára adta, hogy nem szívesen látja, ha minden pillanatban bekukkan a szeparéba, aztán ostromolni kezdte az énekesnőt. A kisasszony véletlenül nem érezte magát jól, ezt kerekén tudtára is adta a vidéki urnak, aki dühbe gurult amiatt, mert őt „balek”-nek merték tekinteni és erős összekocczanás keletkezett. Szóváltás közben erősen megsértette a kisasszonyt, aki fölháborodásának egy pofonnal adott kifejezést; a következő pillanatban az arczához repült egy teáskanna, és pedig oly erősen, hogy kiütötte az énekesnő két első fogát.

A kávé, aki nem szereti a feltűnést és különösen nem a rendőri beavatkozást, személyzetének közreműködésével alaposan helybenhagyta az „előkelő idegent”, kifizette a cechet és aztán gyorsan eltávolította a vendéget a helyiségből. Ezzel aztán az ügy a lovagiasság szabályai szerint el volt intézve. De csak rövid időre. Másnap Mici Fowler kisasszony ügyvéde útján keresetet adott be a budapesti kir. járásbíróhoz, a melyben kérte a bíróságot, hogy a szenvedett sérülésekért állapítson meg neki a kávéval szemben 5000 korona kártérítést. Keresetében elmondja, hogy ő nem akart a szeparéba menni, mert gyöngékedett, a kávé azonban ezt követelte tőle és ugyszólván kényszerítette őt arra, ő minden lehető el követett, hogy a kávé rendelkezésének megfeleljen és ha ennek dacára bekövetkezett a súlyos testi sértés, ennek a kávé kapzsisága az oka, az üzlettulajdonos idézte elő az affért, tehát őt is terheli a felelősség. Mintbogy pedig a két fog kiütése folytán szépségéből sokat veszített és egy ilyen genre-ű chanssonette énekesnőnél a szépség sokkal fontosabb kellék, mint a művészet, nagyon méltányos követelés, ha 5000 kor. kártérítést igényel.

A bíróság a jövő héten foglalkozik az érdekes kártérítési pörrel.

Kiszegezett holttest.

— Az erdő titka. —

A gömörmezei háromi erdőben páratlan kegyetlenséggel véghezvitt gyilkosság történt a minap éjjel. Gáber György nevű erdővéd ugyanis az őrzetére bízott pagonyt járta be s az erdő belsejében egy felismerhetetlenségig összaronsolt holttestre akadt, amely egy vastag fatörzsre volt kiszegve.

Gáber azonnal jelentést tett a leletről az előjárásának, mely az ottani csendőrséggel a helyszínén megjelenvén, megállapította, hogy Lupsa Ádám nevű háromi lakos lett a gyilkosság áldozata, akit a gyilkosok előbb agyonverték s azután felszegezték egy fára.

A vizsgálat során kiderült, hogy Lupsa egy orvvadásztársaságának volt tagja, mely nagy pusztitást vitt végbe nemcsak a vadállományban, hanem mint fatolvajok az erdőt pusztították. Ennek a társaságnak Czákó István, Osgyán György, Osgyán Bálint, Macsinkó András, Dabi Illés és Harangi Mihály volt a tagjai, de velük tartott Lupsa is. Az utóbbi időben a társaságnak nem igen kedvezett a szerencse, külö-

nösen akkor, ha Lupsa nem volt velük, mindig rajtavesztettek. Ez a körülmény szeget ütött a társaság tagjainak a fejében s addig puhatóldoztak, míg rájöttek, hogy Lupsa az előre megbeszélt tervüket rendszeresen be sugja az erdészeknek, amiért aztán jutalmat kap. A fölfedezés után a társaság tagjai elhatározták, hogy majd boszút állani Lupsán.

Szombaton este kicsalták magukkal az erdőbe s amikor az erdő sűrűjébe értek, ott a két Osgyán hátulról fejbeütötte Lupsát, aki az ütésektől megszedülve, lebukott a földre. Ezután valamennyien rárohantak s addig verték, amíg meghalt. **A holttest törzset aztán két erős faszeggel kiszegték és ott hagyták.** Lupsané, aki férje meggyilkolásáról mit sem tudott, vasárnap reggel éppen Osgyán Györgynél volt, hogy férje után tudakozódjon, mikor meghallotta, hogy egy embert agyonverték az erdőben. A szegény asszony az első volt, aki a gyilkosság színhelyére érkezett, ahol férje holttestét felismerte. Tőle tudta meg a csendőrség, hogy kikkel távozott el este hazulról s ez alapon a gyilkosokat csakhamar letartóztatták.

Egyházak és iskolák.

Ünnepi istentisztelet az ágost. hitv. evang. templomban: Pünkösöd első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet, utána urvacsorát oszt. Délután 3 órakor egyházi beszéd. Pünkösöd második napján d. e. 10 órakor konfirmáció, utána a konfirmáltak és felnőttek urvacsorája. A szertartást végzi Materny Lajos főesperes. Délután 3 órakor ima.

Társas-élet.

Gyönyörű, akáczfavirágos május a diákság legkedvesebb hónapja. Még a június végén beköszönő vizsganapok melegét nem érzik s minden álmódzással a majálisokra gondolnak. És ha valahol gyönyörű a május jaj be gyönyörű Debreczenben. És ha valahol híres a majális, jaj de híres a mi „Dócystáink” majálisa. Nem csodálkozunk, ha megjöttek, mikor ez évben a tanári kar nem a régi formák szerint akarta a legkedvesebb debreczeni, tavaszi mulatságot rendeztetni. El akarta zárni a kollégium fiatalágát előle. Csak leánymajalist tervezettek eleinte. Képzhetni tehát, hogy milyen igaz boldogsággal ujságolta egyik legszebb „felsőbb leány” a kollégium legjobb tánczos diákjának:

— Nem a pünkösdi ünnepeknek örvendezek, nem, nem! De alig várom, hogy itt legyen 28-ika. Rendes, nagy majálisunk lesz a Dobosban. Maguk is jöhetnek. Ugye kijön? Jaj, de mulatunk!

Lengyel Dezső egyetemi zenekari karnagy, fiatal zeneszerző tegnap este utazott vissza Budapestre. Az Ábrányi Kornél szobrára rendezendő országos vándorhangverseny ügyének megnyerte a debre-

czeni zenedét, a dalárdákat, az ifjuságot s a sajtót is.

Jókedvvel tér vissza a fővárosba a pünkösdi ünnepnapokra. Mi azonban azt kívánjuk az Ábrányi szobor ügyének, hogy majd a hangverseny idején a debreczeni közönség szerezzon jókedvet e nemes ügyben buzgólkodóknak. Mi bizunk Debreczen művelt magyar közönségében.

UJDONSÁGOK.

Szerencsétlenül járt ezredes.

Súlyos baleset érte péntek reggel Nagy Győző állomásparancsnok ezredest, a 80. honvéd gyalogdandár parancsnokát.

Az ezredes reggel nyergelgetett, hogy kimegy a gyakorlótérre. A baleset akkor történt vele, hogy indulni akart.

Mert a rakonczatlan paripa a felszállás után nyomban levetette, úgy hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Hír szerint a lábát is eltörte.

A közkedvelt dandárparancsnok balesete úgy a katonai, mint polgári körökben élénk részvétet keltett, mert a kedves modoru, szeretetreméltó dandárparancsnok az előkelő társaságok közkedvelt alakja.

Mint értesülünk, az ezredes a csapatkórházba szállította magát, ahol mindaddig marad, amíg az ágyat kell őriznie.

Magyar katona találmánya.

Távolságbecslő készülék.

Bajtay Ernő tállyai születésű mechanikus, jelenleg a Miskolczon állomásozó 65. községgyalogezredben szolgáló tizedes, kinek a villanygépészet terén való többféle érdekes találmányáról, így a tavalyi custozzati katonáünnepélyen bemutatót új szerkezettű automobilijáról, továbbá a télen készített földön-vizenjáró benzinmotorjáról annak idején nagyon elismerőleg irtak a lapok — jelenleg ismét katonai célokra szánt találmányával lépett nyilvánosság elé. A katonai fegyvereknél az irányzék helyes állítása céljából oly fontos távbecslés eszközlésére szolgál ez az általa újabban feltalált nagyfontosságú készülék, mely a most elszigetelten forgalomban levő Roxatics-féle pontosság és gyors használat tekintetében jóval felülmúlja.

Az új készülék azon alapszik, hogy a közelebb vagy távolabb eső tárgyak képei kisebb, vagy nagyobb sűrűségű tüll szöveten, üveg, vagy kaucsuklemezen jobban, vagy kevésbé tökéletesen vehetők ki. E célra távcső szerkezet szolgál, melynek végére az odaerősített tengely körül forgatható s félkör alakú rézlemezbe helyezett, különböző sűrűségű üveg, vagy tüll-ablakocskák illesztethetők. Ezek mindenike a százanként felvett lépések számával van megjelölve. A találmány kipróbálása Miskolczon a katonai gyakorlótéren ejtetett meg és teljes eredménynek bizonyult. Bajtay Ernő e távbecslő készüléket a legfinomabb kivitelben akarja előállítani. Bizonyosra vehető, hogy e praktikus magyar találmány nemcsak a monarchia hadseregében, hanem csakhamar egész Európában el fog terjedni.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára a „Kigyóhoz”
DEBRECZEN, Főtér,
a városházzal szemben.

Ajánlja „HARMAT CRÈME” arczszéplítő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arczot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcz vörösség, májfolt, sörny, szepő, a egyéb bőrtisztítálatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat crême ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db 70 Harmat arczporát [pouder], mely készítmény az arcznak üde, illő szint kölcsönöz s nem rontja az arczbort. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel. 101 lapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsás és krém színben. Próbadozozka Harmat pouder ára 50 fillér. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor. [4]

Az elkeseredett rendőrség.

Mióta híre járt annak, hogy a szervező bizottságban miket főztek ki, nagy az elkeseredés a kisebb javadalmazású tisztviselők közt. De a legnagyobb elkeseredettség a napidíjasok és a rendőrlégénység közt van. Valósággyal forronganak.

Kiszivárgott ugyanis a hír, hogy a rendőrlégénység fizetés-ügyét azért nem tárgyalják, mert *ugyis hozzák a csendőrséget.*

Híre futott annak is, hogy a még nem nyugdíjképes rendőrlégénységet, ha ugyan sikerülni fog a csendőrséget behozni, elbocsátják egyszerűen, az öregeket pedig nyugdíjazzák. Addig is, míg ez a kérdés el nem dől végleg, a *mostani állapotokon nem változtatnak.*

Méltán el lehetnek keseredve a szegény rendőrök, hiszen 600 korona évi fizetésből, 80 korona lakbérből megélniök lehetetlen. Előmenetelre egyáltalán kilátás nincs. A 30 év óta szolgáló rendőr éppen annyit kap mint aki ma lépett szolgálatba.

Vannak pedig rendőreink között olyan egyének, a kik évek óta itt szolgálnak és több közbiztonsági szaktanfolyamot végeztek, sőt mint volt csendőrvezetők jöttek ide és itteni szolgálati idejük alatt is nem közönséges közrendőri, hanem irodai munkát végeztek, sőt van olyan is köztük, aki éveken rendőr és polgári biztost helyettesített és helyettesít ma is, azonban fizetése csak annyi, mint a ki a napokban lett rendőr, holott még katona sem volt. Itt kellene méltányolni legalább a munkát, osztályozás és fizetésrendezéssel lehetne becsülni a szorgalmat s az utolsó rendőr is igyekezne, hogy magasabbra törekedjen, míg a jelenlegi rendszerben ezt el nem érheti s így vissza van vetve minden kecsketető igénytől. Évi 600 kor. fizetés mellett családost ember mit tehet mást, mint nyomorog. Hogy lehet az, még ma is a 80 kor. évi lakbér, ezen összegért hol kap lakást? Debreczenben nem kap még istállót sem. Ezen a helyzeten okvetlen segíteni kell, fokozatos előléptetéssel, fizetésemeléssel.

Hogy a rendőrlégénység anyaga rossz, egyedül ebben keresendő az oka. Ha tisztességes embernek való fizetést adnának az igás baromnak sem kívánt munkaért, az anyag is jobb lenne.

Az pedig, amit a napidíjasokkal akarunk tenni, az egyenesen ázsiai eljárás. A napidíjat leakarják szállítani 1 korona 60 fillérre. Hát nem képtelenség az ilyen tervezetés is? A mai drága világban, amikor még utcaszörny sem vállalkozik ilyen bérért, tanult, sokszor érettségit végzett embereket akarnak járomba togni ilyen csekély napidíjért: ez már a lelketlenségnek is több: ez valósággyal munkauzsora.

Ne csodálkozzanak aztán a város urai, ha ennek a rendszernek a megdöntését mindenki szívéből óhajtja.

— Kecskeméti vendégek a Hortobágyon. A kecskeméti gazdasági egyesületnek 20 tagja tanulmányutjukban május 29-én délután érkeznek Debreczenbe. Még aznap kimennek a Pallagra, ahol a gazdasági tanintézetet tekintik meg, 30-án pedig a Hortobágyra randulnak ki, ahol délben a város ebédet ad tiszteletükre. Ugyanaznap este haza is utaznak.

— A keresk. miniszter biztosa. A kereskedelmi miniszter tegnap érkezett leiratával Szávay Gyula kamarai titkárt a nagyváradai felsőkereskedelmi iskola érettségi vizsgálóihoz miniszteri biztossá nevezte ki

— Utóállítás. A pénteki utóállítás 6 legényt soroztak be.

— A Csokonai-kör választmánya ma, szombaton d. u. 3 órakor a szokott helyen ülést tart. Ekkor készítik elő az idei rendes közgyűlés tárgyait s határozni fognak a Csokonai Lapok kiadójának, Morvai Zoltánnak 1000 kor. subventio iránt beadott kérelme felett.

— Thaly Kálmán Bánffy ellen. A szegedi választási harcra beleszólt Thaly Kálmán is, az országos függetlenségi és 48-as párt tiszteletbeli elnöke, aki a függetlenségi párt képviselőihez a szegedi választás ügyében az alábbi levelet intézte:

Tisztelt barátom!

Pártunk jelöltje, Becsey Károly f. hó 22-én Pünkösöd vasárnapján tartja program beszédét. Felkérek, hogy ezen alkalommal, pártunk képviselőiben és zászlónk támogatására programbeszéd tartásánál jelenlenni sziveskedjél.

Tisztelő barátod

Thaly Kálmán,

tb. elnök.

Vasárnap tehát több országos nevű függetlenségi képviselő le fog randulni Szegedre, hogy báró Bánffy Dezső megválasztása ellen korteskedjen. A szegedi új-párt és a 48-asok veszekedése pedig a kormány-párt malmára hajtja a vizet.

— Szervező bizottsági ülés. A város szervező bizottsága pénteken délután tartott ülést, amelyen jobbra csak a városi tanács tagjai jelentek meg. A bizottsági tagok feltűnő módon tündökölnek távollétükkel. Ugy látszik, az új szervezeti szabályzat megalkotásából aligha veszik ki részüket a törvényhatósági bizottság tagjai.

— Szobrot Körösi Csoma Sándornak. Körösi Csoma Sándor hazánk fia szobra alapjára széles körben indult meg a gyűjtés. Az Emke. igazgatósága most újban is gyűjtőleveket is küldött szíjjel. Pénteken a központi szolgabírószákhöz is érkeztek ily gyűjtőlevelek, melyeket a községek előjáróságához küldenek szét.

— A kávécsok és a záróra. A debreczeni kávéház tulajdonosok újabb kérvényt adtak be a tanácshoz. A kávécsok ebben azt kéri, hogy június 1-től fogva ők hónapról-hónapra közvetlenül a rendőrfőkapitánytól kérhessék a záróra felfüggesztését; vagyis azt, hogy üzletüket reggelig nyitva tarthassák.

— Sertésszállítás. A földmívelésügyi kormány Lakatos Gábor és Kovács Péter debreczeni sertéshizlalóknak 150—150 sertés szállítására adott engedélyt.

— Leányiskola a Hortobágyon. A debreczeni Dóczy-féle felsőbb leányiskola növendékei, kirándulást rendeznek a tanári kar vezetése alatt a Hortobágyon.

— A jogász ifjuság nagyban készülődik a június 2-iki lakomára. A lakoma Ozory István jogásznök tiszteletére készül a Dobos-vendéglőben, a nagyerdőn. A társasvacsora után táncz lesz, mivel a város hölgyvilága is készül a mulatságra.

— Fősorozás a központi járásban. Az 1904. évre szóló fősorozás a központi járásban f. hó 24-én kezdődik Újvárosban. Ugyancsak 24-én lesz Balmazújváros is az első és második korosztálybeliek sorozása. A harmadik korosztályból 25-én állanak sor alá. 25-én lesz továbbá Hajdúsámson, Mikepércsen és Vámospércsen, 26-án Egyek és Tiszacsege községekben.

— Az újságírók gyűlése. A vidéki hírlapírók országos szövetsége május 22-én (pünkösöd vasárnap) délután 4 órakor Budapesten az „Otthon” nagytermében (VII. Dohány-u. 76. sz.) tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg az igazgató-

ság tart délután 3 órakor ülést a következő tárgysorozattal: A jegyzőkönyv hitelesítése, két tag kiküldése. A felvételre jelentkező és kilépő tagok kérvényeinek elintézése. Az 1903. évi zárszámadások bemutatása. Segélykérések elintézése. Az elnökség jelentései és javaslatai. Indítványok.

— Az éjfél nap országa című darabja jelenleg is műsoron van a budapesti Uránia-színháznak. Ezt a kiválóan szép darabot és látványosságot ma este 8 órakor mutatják be a színházban a debreczeni közönségnek. A Norvégiai bűbajos tájakat, álmokképeket varázsolja elénk. Hegyek, tenger, havas erdők varázsolódnak színes képekben fel. A darab szerzője Ráth István doktor és ez a meglepő előadás bucsuelőadás lesz.

— Egy berlini író Jókairól. Egy berlini író a következő visszaemlékezést teszi közzé Jókairól: „Néhány évvel ezelőtt Budapesten meglátogattam Jókait abban a villájában, amelyet a nemzete neki ajándékol adott s amelyet azóta eladott. Sok mindenféléről beszélgettem vele és megkérdeztem, melyik művét tartja a legjobbnak? Erre a kérdésemre az agg író elmosolyodott, felkelt a székéről és egy szekrényhez ment; onnan kivett két-három elefántcsont figurát és hozzám hozta.

— Ha ön az én legjobb műveimet akarja ismerni, — mondta nekem Jókai — akkor nézze meg ezeket a szobrocskákat. Ezeket én faragtam... régen... még a várban. De ha valami jót akarok alkotni, ma is a késemhez nyulok. Lássá, én is eltévesztettem a pályámat: képfaragónak kellett volna lennem, vagy nem bánom szobrásznak is... De hogy tréfa nélkül válaszoljak a kérdésére: irodalmi műveim közül a legjobbaknak tartom azokat, amelyeket — nem irtam meg. Nézze ezt a szekrényt ott. Annak egyik polcán jegyzőkönyvek vannak; azokban a témáim vannak felhalmozva... legalább négy-öt száz regényre való és két annyi novellára. Ebből évtizedeken át merithetnek anyagot a magyar írók. És higye el, sok írónk van, akik innen szereztek maguknak nevet. Itt van például egy — a nevét nem mondom meg — ennek gyönyörű az irálya, élesebb a jellemzési tehetsége az enyémenél, de nincsenek ideái. Sokszor jön el hozzám és keserűen panaszkodik, hogy nem jut eszébe semmi. Én pedig odaadom neki a szekrényem kulcsát és azt mondom neki: végy magadnak belőle, ami tetszik. Az érzélgős tárgyak balra vannak, az izgalmasak jobbra... És az én íróársam nem kéreti magát kétszer. Vesz belőle. Mindig vesz.”

— Tornaegyleti tagok figyelmébe. A debreczeni tornaegylet f. hó 1-én tartott közgyűlésének határozata szerint a nagyerdőn levő egyleti sporttérre való korlátlan belépés a jövőre nézve beszüntetett. Ezen határozatból kifolyólag az egylet elnöksége minden egyes egyleti alapító-pártoló-rendes és női tagja részére nézve szóló sporttéri belépő jegyeket állított ki. Szóban lévő belépti jegyek, mind azon egyleti tagok által, akik az 1903. évi tagsági díjjal nincsenek hátralékban, Borsos Kata cég üzletében (városháza) átvehetők. Az

1903. évi tagsági díjjal még hátralékban lévő tagok felkértenek a jegyeket a hátralék kifizetése után dr. Varga Lajos ügyvéd ur egyleti pénztárnokkal Piacz utca szám, földszint, átvenni. Oly egyes nem egyleti tagok, a kik a sport iránti érdeklődésből ily díj:alan egyleti sporttéri belépti jeggyel szintén ellátni kívánnak, felkértenek ez ügyben levél útján Laszgalner Kálmán m. á. v. felügyelő, egyleti ügyvivő elnökhöz fordulni.

— **Hogy kerül a dög sertés a piacra?** Azon dolgoknak, amik Debreczenben a dögsertés-fogyasztás ügyében történtek, egyik szerény esete az, a mi legutóbb történt. Két mármaroszi disznókereskedő nagyobb mennyiségű sertést vásárolt a május 9-én tartott vásáron. Az egyik sertés az ügylet megkötése közben megdöglött. Azonnal kényszerűsúrást eszközöltek, de bizony egyetlen csepp vére sem folyt el az állatnak. A döglőt erre kivitték a vágóhidra, ahol megperzsejték és felbontották. Megállapították, hogy a disznónak tüdőgyulladás volt, mert az egész tüdeje megfeketedett, azonkívül a tületetés miatt a gyomorfall megredpedt. Tehát az elhullott állat husa csak szappanfőzésre használható. A döglőt mégse szappanfőző, hanem a közvetítő disznószenzáln vette meg. A husát szappanfőzésre használta ő is, de a zsírt kiolvasztotta és Sz. A. névre elküldte Mármaroszigetre. A zsír 61.5 kiló. Megsemmisítése iránt a rendőrség intézkedett.

— **Az elcsipett erőművész.** A véletlenség játszotta a büntető igazság kezére *Bencsi Bertalan* erőművészt. Rendőri kihágásért került *Mile Pál* fogalmazó elé, akinek eszébe jutott, hogy a férfiut hatóság elleni erőszakért körözi az ügyészség, amelyek át is adta.

— **Meghaltak.** Vas Mihály ev. ref. 72 éves napszamos, Nagy Katalin ev. ref. 5 hónapos, Németi Róza ev. ref. 10 hónapos csecsemők, Fábrián Károlyné született Ilyés Eszter ev. ref. 53 éves.

— **A tánc.** Elég nagy közönség érdeklődött a ma legszínesebb kosztion tengő, hámbafogott Múza művészei iránt. A tánc fejlődését jó volt végignézni a csárdás városának, Debreczennek, kinek költője a legszebb magasztalást írta a magyar tánczról. Jó volt végignézni a közönségnek a testi mozgás valódi művészetének fejlődését, mert izlésünk tán ebben a legelnyomorodottabb. A harmonikus görög szellem termékétől a legújabb időkig megtaláljuk a fejlődést, de a közönség nevetése a mai csárdásparódián mutatta, hogy ennél sokkal intelligensebbnek tartja a néger haditáncot is. Az utolsó része az előadásnak a magyar tánc bemutatása. Büszkén élvezhette a néző a magyar táncnak méltóságban, tűzben elsőbbségét minden tánczok fölött. Kár, hogy ezek a jó magyar tánczok csak az Uránia színház képlemezeire szorúlnak és Debreczen méltán érezhet szemrehányást, ha végigolvassa akár a legutóbbi farsang tánczrendjeit is. A közönség böszsége (sőt sajnos néha túlsordult) jókedvvel kísérte a tánczokat; sőt a tánczoskedv átragadott a vetítőkészülékre is, amiktől a képek kellemetlenül ugráltak a vásznon, úgy hogy végül az egész közönség szemévilága tánczolt.

— **Elveszett járlatok.** Kúnt a Hortobágyon *Juhász György* névre szóló, két marhajárlatot találtak. Az illető átveheti a mezőrendőrkapitányságnál.

— **Jutalom a rendőrségnek.** A rendőrlégénység javára a debreczeni két kefégyár tulajdonosai 200 korona jutalmat ajánlottak föl azon buzgó szolgálataikért, a melyet a rendőrség a kefégyári sztrájk alatt teljesített. A főkapitány szétosztja a jutalmat a legénység közt. Minden legényre jut 2 korona.

— **Díj tekvés.** A kereskedő ifjak társulata, f. hó 22-én vasárnap és 23-án hétfőn, nagyszabású díj tekvészt rendez, mely alkalomra a társulati tagok meghívotnak, vendégek is szívesen láttatnak. Nyolcz díj van kitűzve. Ételek és italokról gondoskodva van.

— **Leütött váltóőr.** A vasuti üzletvezetőség feljelentést tett, hogy Beeskereki Sándor csapókeret I. járási lakos május 15. leütötte szolgálatteljesítés közben Sál András váltóőrt, aki azóta az ágyat nyomja. A merénylő ellen a rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Kinyomozott tolvajok.** A rendőrség kinyomozta, hogy a múlt hónapban Löfkovits Arthur kárára elkövetett szőnyeglopás tettesei Deli Julius 15, *Rumper Erzsébet* és Nagy Erzsébet 14 éves leányok. A lopott szőnyeg is megkerült, de abban a káros nem ösmer tulajdonára.

— **Tolonozuton.** Itt csavargott a nagyerdőn K. Szabó István tiszacsegei lakos. A rendőrség hazatolonozoltatta.

x **A legszebb női kékítések.** pénz, szivar és cigarettatárczák; kézi bőrdöngők, kofferek, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb menyasszonyi és alkalmi ajándék tárgyak beszerzésére ajánljuk *Mentze Henrik* újdonságok áruházát Piacz és Szent-Anna-u. sarkán, az olcsó szabott ár minden darab árun ki van tüntetve.

x **Pünkösdi vasárnapján** nyílik meg lovag Chylinszky Gy. utóda fényképészeti, festészeti és fénykép nagyítási műterme, Piacz-u. 41. (főpostával szemben.) A műterem átalakítva és teljesen újonnan berendezve. Után rendelések a legregibb felvételekről is teljesíttetnek. — Alapított 1890.

TÁVIRATOK.

Elsüllyedt japán hajók.

Párisból táviratozzák, hogy a „Hakusa” elsüllyedt japán hajó a japán flotta büszkesége volt. Elsüllyedésekor 15 orosz torpedó (ez nem igaz, mert ennyi torpedójuk 4 hét előtt se volt már) közeledett feléje, de a japán csatahajók visszautzták. A tengerbe fultak száma a 800 lelket meghaladja; 3 fregatte kapitány, 33 tiszt és altiszt pusztult el a Hakusával, míg a Josima hajóval 30 tiszt, Mecera tengernagyot azonban megmentették. E két hajó rejtett orosz aknára futott. Elpusztult a „Szuí” nevű japán csirkáló is.

Nagy csata.

Gajcsöngnél a japánok irtózatos véráldozat árán szálltak partra. **Két ezernél többet estek el**, de mégis partraszálltak, azután Feisingnél megverték az oroszokat.

Japán veszteségek.

Tokióból jelentik, a Hakusa legénysége 800, a Josima-é 400 emberből állt. Ezek közül 800-nál több elpusztult.

Csáky Napoleon csődje.

Bécsből táviratozzák, hogy Csáky Na polen grófról megállapította az orvosi vizsgálat, miszerint a merényletet epileptikus rohamában követte el. Ezért gyógyintézetbe szállítják. Az ügyvédje most egyezkedik bécsi és müncheni hitelezőivel és ha nem sikerül az egyezés, csődöt kér. A csődöt a nagyváradi törvényszék fogja megnyitni ellene.

Darányi az Omge elnöke.

Az országos magyar gazdasági egyesület elnöki tisztéről gróf Károlyi Sándor lemondott. Helyére Darányi Ignác volt földmívelésügyi minisztert választották meg.

Az elsikkasztott magyar fellratok.

Budapestről jelentik, hogy a magyar delegáció hadügyi albizottságának ülésén Rakovszky István kérdőre vonta Tiszát a kasszárnyáknak az elsikkasztott magyar felirásai miatt. Idevonatkozólág németül a király rendeletét is.

Tisza, ugymond, visszautasítja a leczkét. Mindent nem lehet egyszerre megvalósítani. Egyébként általánosságban elfogadták a költségelőirányzatot. Ma tovább tárgyalnak.

Sortűz a parasztokra.

Zimonyból táviratozzák, hogy a szerémszégi Irreg községben a tagosítás miatt felzúdult a horvát nép. A járásbírói épületet is kődobálással támadták meg, amire a jelenvolt csendőrök sortűzet adtak. Két horvát azonnal meghalt s többen megsebesültek.

A pápa — és a papok szakállviselete.

Rómából, vatikáni körökből azt a szenzációs hírt jelentik, hogy a pápa megengedi a katolikus papoknak a szakállviseletet.

Ennek az eredete pedig az, hogy most a pápa több olyan katolikus papot fogadott, a kik keleten buzgólkodnak az egyházért és hogy a szakállas keleti népek gunyját kikerüljék: szakállt növesztettek, a pápa gyönyörködve nézte a hatalmas szakállu papjait, többször is hangoztatván:

— Micsoda szakállok! Milyen sok szép szakáll!

Majd történetet mondott egy plébánosról, akit jól ösmert és a ki sosem szeretett beretválkozni... Olyan körülírással festette le ezt a plébánost, hogy az egyik bizalmas udvari papja meg is jegyezte:

— Szentségem volt az a plébános...
— Igenis én voltam! és a pápa azzal fejezte be az érdekes kihallgatást, hogy megengedi a papjainak, ha azért hozzáfordulnak és kérik, miszerint ne borotválkozzanak.

Törvénykezés.

Megégett gyermek. Tóth Gábor és felesége Jóna Zsófia hadházi lakosok állottak a törvényszék előtt, mivel a gondjaikra bízott 2 éves Karsai Sándor gyermek gondatlanságuk folytán összeégett. A bíróság gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén Tóth Gábort 15 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén 2 napi fogházra ítélte. Tóth Gábornét felmentette a bíróság. Az ítélet jogerős.

Mi volt a komót fiókban? Trincsi Sándor konyári lakos f. év február havában az ablakát betört a komót fiókból 90 korona készpénzt eltulajdonított. A bíróság a csütörtöki főtárgyaláson 6 havi börtönnel büntette. Az ítélet jogerős.

Az éjszakajárók... 1903. november hó 15-én éjjel Somogyi Ferencz és Dóró János szoboszlói lakosok feltörték Szabó Imre ugyancsak szoboszlói lakosnak a város határában levő magtárát s onnan 15 zsák buzát, mintegy 11 métermázsza súlyban az ablakon át elloptak. Az éjjeli őr kapta tetten őket. A dolog természetesen bíróság elé került. A pénteki főtárgyaláson kimondott ítélet Somogyi Ferenczet 8, Dóró Jánost 6 hónapi börtönnel s politikai jogaik gyakorlatának 2-3 évi elvesztésével sújtotta. Az elítéltek felebbezést jelentettek be.

Blous különlegességek

Angol aljak, Angol Costümök

nagy választékban

Klein Sámuel — ezelőtt

Halmágyi Sámuel

női- és leány felöltök áruházában.

Mórték utáni Blousok leggyorsabban elkészülnek.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy e hó 24-ikén, azaz kedden

az új táncztanfolyamot

megnyitom a legjutányosabb tandíj mellett és minden vasárnap 8 órától 12 óráig tartó **kis bált rendezek.**

Beiratásokat elfogadok a mai naptól bármely időben lakásomon Kandia-u. 10 szám alatt, vagy a táncziskola helyiségében a Margit fürdő disztermében.

Tisztelettel meghívom a tánczkedvelő fiatalságot pünkösdi első napjára, reggelig tartó

ifjúsági bált

rendezek. Belépti díj tetszés szerint.

Maradok tisztelettel

Szabó Miklós

táncztanító.

Kék gálicz és Raffia hánacs

legolcsóbban beszerezhető

Fritsch Károly

fűszerárú üzletében

Fóter, a Bika szállodával szemben.

A legolcsóbb életbiztosítás

egy sikerült (egyenlően világitott) családi fénykép csoport. E felvételre egyedül

GONDY és EGEY

legnagyobb méretű (20—10 méter) — Sz. Anna-u. 5. — fényirdája van berendezve.

A gondosan megőrzött lemezek után a család akármely tagja külön, tetszés szerinti nagyításban bármikor olcsón megtekinthető.

Disznóbőr nyergek, teljes lovaglószerelések mindenféle utazási cikkek **gyermek koscsik, francia, angol, orosz illatszerek** és szappanok, solingeni kések és ollók, pénz-, szivar- és kézi táskák, haj-, ruha-, fog- és köröm kefék, **férfi fehérneműek, kalapok, nyakkendők, séta botok, esernyők** stb. nagy választékban a legjutányosabb árban szerezhetők be

BORSOS KATA

műipar- és férfi divat áru raktárban

Debreczen, városház.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

főpiacz, a főtőzsdével szemben kaphatók, hol egy a legszerényebb, mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltnék.

Szives figyelembe!

Kávéházak, szállodák, vendéglősök és kereskedők, kik padlójukat tisztán akarják tartani, úgy használják a legjobb

pormentesítő olajat

mely egyszeri használat után szép és maradandó barna színt kap.

Használati utasítása nagyon egyszerű. — Fölvilágosítással szolgál és kapható

DARVAS MIKSA

fűszer-, csemege- és gyarmatáru kereskedésében Teleky- és Deák Ferencz-utca sarkán. — Telefon 294. szám.

Óra-, ékszer- és látszer üzlet helyiség áthelyezés.

Tisztelettel értesítjük t. vevőinket és a n. é. közönséget, hogy a 40 év óta fennálló üzletünket **Piacz-utca 16. szám alól Hutflész-házba, Piacz-utca 77. szám alatt levő, motor erőre** berendezett

Első Magyar Ingaóra gyárunkkal

egybekötöttük.

Készítünk és raktáron tartunk **Precision** és mindennemű **ingaórákat** a legolcsóbbtól a legdrágáig, azonfelül **dus raktár mindennemű zseb- és ébresztő-órákban, arany- és ezüst ékszerekben, valamint látszerekben is.**

Minden előforduló **órajavításokat** eszközölünk, régi órák **modern órákká átalakítását** a legolcsóbban számítjuk **három évi jótállás** mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását ezután is kérve, vagyunk tisztelettel

SERLI EDE utóda

GASPARIK ANTAL ÉS TÁRSA

Első Magyar Ingaóra gyárosok, ékszer- és látszer kereskedők.

Simkovits Sándor

mű- és kereskedelmi kertész telepe DEBRECZEN, Széchényi-kert 15.

(A honvéd huszár kaszárnya háta megett.)

Elvállalok **szőnyeg növény** kiültetését, **sírok átalakítását** és **diszítését.** — **Mennyasszonyi, nyoszolyó** lányi és bármily **alkalmi csokrokat** izléssel összeállítva a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig a **legolcsóbb** árban, továbbá **sir- és babérkoszorúk** készítését.

Levágott virág mindennap kapható.

Megrendeléseket elfogadok **telepemen** és Kossuth-utcán a **virág-piaczi áruló helyen.** Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseknél gyors, pontos és szép munkára nagy gondot fordítok. Szives pártfogást kérek, tisztelettel

SIMKOVITS SÁNDOR.

Minden olcsó és semmi sem drága!

Uj üzlet, olcsó szabott árak.

Megnyilt Debreczenben, a „Bika“ szálloda mellett levő Ranunkel posztó nagykereskedő két emeletes palotájában, a **maradék áruház** a hol angol és francia ruhaszövetek, delainek, batisztok és minden elképzelhető mosó áruk, divatos blouzek, alsószojnyák, kész gyermek-ruhák és kötények óriási választékban és meglepő olcsó árban árusítanak el. — A maradékok nagyobb része nem kereskedők ócskaságaiból, hanem a gyárak maradékaiból vásároltatnak össze készpénzért és így mindig a legújabb és a legdivatosabb áruk állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. **a Maradék áruház** „Bika“ szálloda mellett (Ranunkel ház.)

Uj üzlet, olcsó szabott árak.

Üzleti elvem: „Élni és élni hagyni.“

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Niklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő tőzsde mellett. Hallatlan olcsón beszerezhetők kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigaretta tárczák, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománcz edények és számtalan itt fel nem sorolt áruk.

Óriási kávé behozatal és kiviteli raktár Lindendfeld J. Jenőnél, Városház-utca 2.

Valódi Egyiptomi cigaretták hüvelyek: »Nil«, »Antie« »Ramle« 100 db. 30 fillér. Legújabb diák hüvely parafás arany szópókával 30 fillér. Uj King dohányfogóval 24 fillér, kapható **Mihály Sámuel** papirkereskedésében, Dréher-sörccsarnokkal szemben.

Csak rövid ideig nagy raktár miatt a legfinomabb bőrkeztü jóállással 90 krajczárért, czérna és selyem keztü a legújabb francia gyártmány a legolcsóbban kapható **Vitárius Béla** keztü és kötszerésznel Debreczen, Tisza-palota.

Egy tanuló azonnal felvétetik a Maradék áruházban, Debreczen, Piacz-u. 17.

Egy csinosan berendezett külön bejárata utcai szoba egy vagy két fiatal embernek kiadó. Simonffy-u. 19. sz. a.

Ócska rozet a legmagasabb árban veszek. Bloxbert Simon rézöntő, Piacz-utca 40.

Legjobb a valódi „Elefánt“ mosó-sziksó. Óvakodjunk a hamis, értéktelen utánzatoktól. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Egy csinosan butorozott szoba külön bejáratúval, Széchenyi-utca 27. sz. a. kiadó.

Borezet, kitünő, házilag készült eladó. Czím Hatvan-utca 9. a ház mesternél.

Popper Dávidné okl. szülésznő lakása Debreczen, Széchenyi-u. 27. sz.

Hajdusági Bajuszpedró. Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.
Kapható:
Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznel
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.
Valamint minden debreczeni gyógyszertárban.

Szépség, szépítés a jóizlés követelménye!

Művésznők, artistánék, irigyelt szépsége, megszerezhető, a Debreczenben is általánosan közkedvelté vált „Matild“ szépítő szerek által. **Matild krém, Matild arczkenőcs**, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczszórt, porzsenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégli 4 korona.

Matild arczszépítő szappan, szóda nélkül a kenőesőkhöz construálva **Matild poudér**, ásványi anyagoktól ment ártalmatlan 3 színben, dobozza 1 és 2 korona. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde“ mintájára alapított 1895-ben, Budapest

Matild Hajrestorer 2 k. az őszülő haját eredeti színére vissza változtatja, nem fog! — Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerészében.

XXIV-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonyczélúakra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365,000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150,000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	50,000 kor.	20 nyeremény á	500 kor.
1 „	20,000 „	50 „	100 „
1 „	10,000 „	100 „	50 „
2 nyeremény á	5,000 „	1000 „	20 „
5 „	2,000 „	6500 „	10 „
10 „	1,000 „		

Huzás visszavonhatatlanul 1904. június 30-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tőzsdében és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Hydraulikus sajtók

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára.
2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.
Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomórószervekkel, fa- vagy vastá nyérral.
Gyümölcs- és szőlő-örlőket, bogozógépeket Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jóállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben
MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.
különlegességi gár gyümölcsértékesítési gépekben.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.